III.

(Pripremni akti)

EUROPSKA SREDIŠNJA BANKA

MIŠLJENJE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

od 25. siječnja 2021.

o prijedlogu uredbe u pogledu prekograničnih plaćanja u Uniji

(CON/2021/3)

(2021/C 65/04)

Uvod i pravna osnova

Europska središnja banka (ESB) zaprimila je 15. listopada 2020. zahtjev Vijeća Europske unije za davanje mišljenja o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o prekograničnim plaćanjima ([1]) (dalje u tekstu „Prijedlog uredbe“).

Nadležnost ESB-a za davanje mišljenja temelji se na članku 127. stavku 4. i članku 282. stavku 5. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, u vezi s četvrtom alinejom članka 127. stavka 2. Ugovora i četvrtom alinejom članka 3. stavka 1. Protokola (br. 4) o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, budući da Prijedlog uredbe sadrži odredbe koje se tiču nesmetanog funkcioniranja platnih sustava. Upravno vijeće donijelo je ovo mišljenje u skladu s prvom rečenicom članka 17. stavka 5. Poslovnika Europske središnje banke.

Opće napomene

Prijedlog uredbe ima za cilj kodificirati Uredbu (EZ) br. 924/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]), kako je izmijenjena Uredbom (EU) 2019/518 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]). Premda ESB općenito pozdravlja postupak kodifikacije, primjećuje, kako je istaknuto u obrazloženju Prijedloga uredbe, da instrumenti koji su predmet kodifikacije ne sadrže bitne promjene, već samo formalne izmjene koje zahtijeva kodifikacija. ESB je donio mišljenje ([4]) i o prijedlogu Uredbe (EU) 2019/518 ([5]). Međutim, određene odredbe Uredbe (EU) 2019/518 uvedene su u kontekstu zakonodavnog postupka Unije nakon podnošenja prijedloga Komisije ESB-a, i stoga nisu bile dio zahtjeva Vijeća za savjetovanje s ESB-om. Stoga, s obzirom da prethodno nije bilo mogućnosti za davanjem mišljenja, a s obzirom na to da će Prijedlog uredbe biti usvojen u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom, ESB koristi ovu priliku da se izjasni o jednoj odredbi Prijedloga uredbe koja je uvedena Uredbom (EU) 2019/518.

([1]) COM(2020) 323 konačno.

([2]) Uredba (EZ) br. 924/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o prekograničnim plaćanjima u Zajednici i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2560/3002 (SL L 266, 9.10.2009., str. 11.).

([3]) Uredba (EU) 2019/518 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2019. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 u pogledu određenih naknada za prekogranična plaćanja u Uniji i naknada za preračunavanje valuta (SL L 91, 29.3.2019., str. 36.).

([4]) Vidi mišljenje Europske središnje banke CON/2018/38 od 31. kolovoza 2018. o prijedlogu uredbe u pogledu određenih naknada za prekogranična plaćanja u Uniji i naknadama za konverziju valute (SL C 382, 23.10.2018., str. 7.). Sva mišljenja ESB-a objavljuju se na mrežnim stranicama ESB-a www.ecb.europa.eu.

([5]) Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 u pogledu određenih naknada za prekogranična plaćanja u Uniji i naknada za konverziju valute, COM(2018) 163 konačno.

1. **Posebne napomene**

1.1 *Pozivanje na referentne tečajeve eura koje je izdao ESB*

Članak 4. stavak 1. Prijedloga uredbe, čiji je cilj dopuniti zahtjeve za transparentnošću i obavješćivanjem utvrđene Direktivom (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća ([6]) (u daljnjem tekstu „Direktiva o platnim uslugama“) u odnosu na usluge konverzije valuta ([7]), zahtijeva od pružatelja usluga platnog prometa i strana koje pružaju usluge konverzije valuta na bankomatu ili na prodajnom mjestu da izraze ukupne troškove konverzije valute kao postotak uvećanja u odnosu na najnovije dostupne referentne tečajeve eura koje je izdao ESB.

Od 1998. ESB objavljuje referentne tečajeve eura (referentni tečajevi ESB-a) na temelju okvira koje je odobrilo Upravno vijeće ESB-a 1998., i naknadno izmijenilo 2015. ([8]) (dalje u tekstu „Okvir za referentne tečajeve ESB-a (ECBRR) “). Referentni tečajevi ESB-a su osigurani kao javno dobro za pojedine građane i institucije ([9]) i koristi ih širok raspon institucija. Cilj Okvira za ECBRR je očuvanje integriteta ECBRR-ova: i. obeshrabrivanjem trgovanja na ECBRR-u, te ii. ograničavanjem njihove uporabe na referentne svrhe. Stoga se odlučno savjetuje da se ECBRR-ovi ne koriste u transakcijske svrhe, te se ECBRR-ovi objavljuju samo u informativne svrhe ([10]). S tim u vezi, Okvir za ECBRR ima za cilj ojačati razliku između ECBRR-ova i referentnih vrijednosti tečaja koji su namijenjeni u transakcijske svrhe.

Pozivanje na ECBRR-ove u Prijedlogu uredbe moglo bi, suprotno ciljevima ECBRR-ova, stvoriti poticaj za neke sudionike na tržištu da trguju ECBRR-ovima. Stoga ESB preporučuje da se upućivanje u članku 4. Prijedloga uredbe na ECBRR-ove ukloni i zamijeni odgovarajućim upućivanjem na odgovarajuću referentnu kamatnu stopu strane valute koja ulazi u područje primjene uredbe o referentnoj vrijednosti Unije ([11]), i koja se može koristiti u kontekstu troškova konverzije valuta. Točnost i cjelovitost takvih referentnih vrijednosti, koja je osigurana režimom za administratore referentnih vrijednosti uvedene tom uredbom, štiti interese klijenata pružatelja usluga platnog prometa i strana koje pružaju usluge konverzije valuta.

Na mjestima gdje ESB preporučuje izmjenu Prijedloga uredbe, poseban prijedlog nacrta naveden je u posebnom tehničkom radnom dokumentu uz obrazloženje dano u tu svrhu. Tehnički radni dokument dostupan je na engleskom jeziku na mrežnim stranicama EUR-Lex.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 25. siječnja 2021.

Predsjednica ESB-a
Christine LAGARDE

([6]) Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

([7]) Vidi uvodnu izjavu 8. Prijedloga uredbe.

([8]) Vidi Okvir za referentne tečajeve eura ESB-a dostupan na mrežnoj stranici ESB-a www.ecb.europa.eu.

([9]) Vidi priopćenje za javnost ESB-a od 7. prosinca 2015. o ESB-ovom uvođenju promjena u referentne tečajeve eura.

([10]) Okvir ECBRR-a izričito propisuje da „naziv „referentni tečaj“ znači tečaj koji nije namijenjen za upotrebu – ni izravnu ni neizravnu (kao temeljna referentna vrijednost) – u transakcijama na tržištu. Svrha tih tečajeva isključivo je obavijesna.“

([11]) Uredba (EU) 2016/1011 Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2016. o indeksima koji se upotrebljavaju kao referentne vrijednosti u financijskim instrumentima i financijskim ugovorima ili za mjerenje uspješnosti investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2008/48/EZ i 2014/17/EU te Uredbe (EU) br. 596/2014 (SL L 171, 29.6.2016., str. 1.).